

1. Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους και την ονομασία όλων των άκυκλων ισομερών με μοριακό τύπο C_3H_6O . Να χαρακτηρίσετε το είδος της ισομέρειας που εμφανίζουν μεταξύ τους.

Απάντηση:

Αλδεΐδες: CH_3-CH_2-CHO , προπανάλη

Κετόνες: $CH_3-CO-CH_3$, προπανόνη

Εμφανίζουν ισομέρεια ομόλογης σειράς

2. Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους και την ονομασία όλων των άκυκλων ισομερών με μοριακό τύπο C_4H_8 . Να χαρακτηρίσετε το είδος της ισομέρειας που εμφανίζουν μεταξύ τους.

Απάντηση:

Αλκένια: $CH_2=CH-CH_2-CH_3$, 1-βουτένιο,

$CH_3-CH=CH-CH_3$, 2-βουτένιο

$CH_3-C(CH_3)=CH_2$, μεθυλοπροπένιο

|

CH_3

1-βουτένιο, 2-βουτένιο: ισομέρεια θέσης

1-βουτένιο, μεθυλοπροπένιο: ισομέρεια αλυσίδας

2-βουτένιο, μεθυλοπροπένιο: ισομέρεια αλυσίδας και θέσης.

3. Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους και το όνομα μιας χημικής ένωσης η οποία να εμφανίζει με την 1-βουτανόλη ισομέρεια i) αλυσίδας ii) θέσης.

Απάντηση:

i) $CH_3-CH_2-CH_2-OH$, μεθυλο 1-προπανόλη

|

CH_3

ii) $CH_3-CH_2-CH_2-CH_2-OH$, 2-βουτανόλη

|

OH

4. Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους και το όνομα δυο χημικών ενώσεων από τις οποίες η μια να εμφανίζει ισομέρεια αλυσίδας και η άλλη ισομέρεια ομόλογης σειράς με το 1-βουτένιο. (είναι λάθος το 1-βουτένιο δεν εμφανίζει ισομέρεια αλυσίδας, εννοεί ισομέρεια θέσης).

Απάντηση:

$CH_3-C \equiv C-CH_3$, 2-βουτίνιο, ισομέρεια θέσης

$CH_2=C=CH-CH_3$, 1,2-βουταδιένιο, ισομέρεια ομόλογης σειράς

5. Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους και να ονομάσετε όλες τις άκυκλες ισομερείς αλκοόλες με μοριακό τύπο C₃H₈O. Να τις χαρακτηρίσετε ως πρωτοταγείς, δευτεροταγείς, τριτοταγείς¹.

Απάντηση:

CH₃-CH₂-CH₂-OH, 1-προπανόλη, πρωτοταγής

CH₃-CH(OH)-CH₃, 2-προπανόλη, δευτεροταγής

6. Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους και την ονομασία δυο χημικών ενώσεων από τις οποίες η μια να εμφανίζει ισομέρεια αλυσίδας και η άλλη ισομέρεια ομόλογης σειράς με τη βουτανάλη.

Απάντηση:

CH₃-CH₂-CH=O, μέθυλοπροπανάλη, ισομέρεια αλυσίδας

CH₃-CO-CH₂-CH₃, βουτανόνη, ισομέρεια ομόλογης σειράς

7. Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους και να ονομάσετε όλες τις άκυκλες ισομερείς αλκοόλες με μοριακό τύπο C₄H₁₀O. Να τις χαρακτηρίσετε ως πρωτοταγείς, δευτεροταγείς, τριτοταγείς².

Απάντηση:

CH₃-CH₂-CH₂-CH₂-OH, 1-βουτανόλη, πρωτοταγής

CH₃-CH(OH)-CH₂-CH₃, 2-βουτανόλη, δευτεροταγής

CH₃-CH₂-CH₂-OH, μέθυλο-1-προπανόλη, πρωτοταγής

CH₃-C(OH)(CH₃)-CH₂-CH₃, μέθυλο-2-προπανόλη, τριτοταγής

8. Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους και τις ονομασίες των αλκινίων που αντιστοιχούν στον μοριακό τύπο C₄H₆.

Απάντηση:

CH≡C-CH₂-CH₃, 1-βουτίνιο

CH₃-C≡C-CH₃, 2-βουτίνιο

9. Δίνονται οι παρακάτω οργανικές ενώσεις:

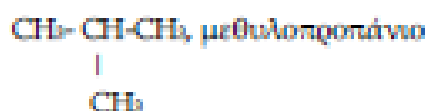
Ποιες από τις παραπάνω ενώσεις είναι ισομερείς και ποιο το είδος της ισομέρειας;

Απάντηση:

Ισομερείς είναι η i και η iv (1-βουτένιο, 2-βουτένιο) και εμφανίζουν ισομέρεια θέσης.

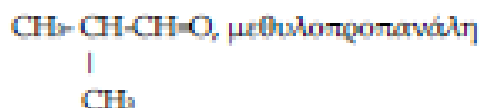
10. Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους και τα ονόματα όλων των άκυκλων συντακτικών ισομερών που αντιστοιχούν στο 4^ο μέλος της ομόλογης σειράς των αλκανίων⁸

Απάντηση:

11. Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους και την ονομασία όλων των άκυκλων ισομερών με μοριακό τύπο $\text{C}_4\text{H}_8\text{O}$.

Απάντηση:

12. Δίνονται οι ενώσεις:

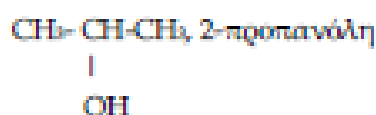
Ποιες από τις παραπάνω ενώσεις είναι ισομερείς;

Απάντηση:

Ισομερείς είναι η βουτανάλη με τη βουτανόνη και εμφανίζουν ισομέρεια ομόλογης σειράς

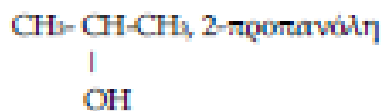
13. Να γράψετε τα συντακτικά ισομερή όλων των άκυκλων ενώσεων με μοριακό τύπο $\text{C}_3\text{H}_8\text{O}$

Απάντηση:

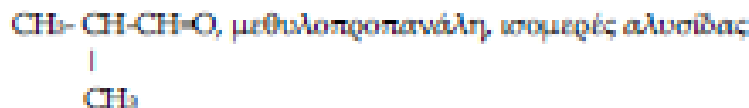
14. Να γραφεί ένα ισομερές θέσης για την $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-CH}_2\text{-OH}$

Απάντηση:

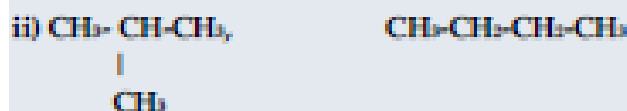
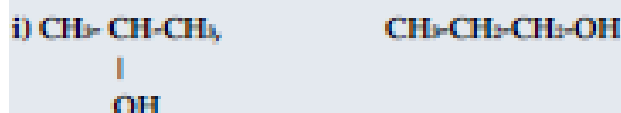

15. Για την ένωση $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-CH}_2\text{-CH=O}$ να γραφεί ο συντακτικός τύπος ενός ισομερούς αλυσίδας και ενός ισομερούς ομόλογης σειράς.

Απάντηση:

16. Δίνονται τα παρακάτω ζεύγη οργανικών ενώσεων

Να εξηγήσετε το είδος της ισομέρειας που εμφανίζει κάθε ζεύγος

Απάντηση:

i) Ισομέρεια θέσης εφόσον οι ισομερείς αλκοόλες 2-προπανόλη και 1-προπανόλη έχουν σε διαφορετική θέση το υδροξύλιο.

ii) Ισομέρεια αλυσίδας εφόσον οι ισομερείς ενώσεις μεθυλοπροπάνιο και βουτάνιο έχουν διαφορετική ανθρακική αλυσίδα.

iii) Ισομέρεια ομόλογης σειράς εφόσον οι ισομερείς ενώσεις 1-προπανόλη και αίθυλο μέθυλο αιθέρας ανήκουν σε διαφορετικές ομόλογες σειρές.

17. Δίνονται οι επόμενες ενώσεις:

1-βουτένιο,   1,3-βουταδιένιο,   2-βουτένιο,   2-μέθυλο-προπένιο

Ποιες από τις ενώσεις αυτές είναι ισομερείς;

Απάντηση:

1-βουτένιο, 2-βουτένιο και 2-μέθυλο-προπένιο είναι ισομερείς ενώσεις.

18. Δίνονται οι αλκοόλες:

α) 1-βουτανόλη   β) 2-βουτανόλη   γ) 2-μέθυλο-2-προπανόλη

Να δείξετε ότι οι παραπάνω ενώσεις είναι συντακτικά ισομερείς.

Απάντηση:

Όνομα	Συντακτικός τύπος	Μοριακός τύπος
1-βουτανόλη	$\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-CH}_2\text{-CH}_2\text{-OH}$	$\text{C}_4\text{H}_{10}\text{O}$
2-βουτανόλη	$\begin{array}{c} \text{CH}_3\text{-CH-CH}_2\text{-CH}_3 \\ \\ \text{OH} \end{array}$	$\text{C}_4\text{H}_{10}\text{O}$
2-μέθυλο-2-προπανόλη	$\begin{array}{c} \text{OH} \\ \\ \text{CH}_3\text{-C-CH}_3 \\ \\ \text{CH}_3 \end{array}$	$\text{C}_4\text{H}_{10}\text{O}$

Οι τρεις αλκοόλες έχουν τον ίδιο μοριακό και διαφορετικό συντακτικό τύπο, οπότε είναι ισομερείς.

19. Δίνονται οι συντακτικοί τύποι τεσσάρων οργανικών ενώσεων:

i) $\text{CH}_3\text{-CO-CH}_3$ ii) $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-CH=CH}_2$

iii) $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-CH=O}$ iv) $\text{CH}_3\text{-CH=CH-CH}_3$

Ποιες από τις παραπάνω ενώσεις εμφανίζουν ισομέρεια ομόλογης σειράς;

Απάντηση:

Ισομέρεια ομόλογης σειράς εμφανίζει η i και η iii, προπανόνη και βουτανάλη

Ερωτήσεις Σωστού – Λάθους στην ισομέρεια

1. Οι χημικές ενώσεις $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-OH}$ και $\text{CH}_3\text{-O-CH}_3$ είναι ισομερείς.

Σ, έχουν τον ίδιο Μ.Τ ($\text{C}_2\text{H}_6\text{O}$) και διαφορετικό Σ.Τ

2. Οι χημικές ενώσεις CH_3COOH , $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-COOH}$ είναι ισομερή ομόλογης σειράς.

Λ, έχουν διαφορετικό Μ.Τ οπότε δεν εμφανίζουν ισομέρεια.

3. Οι ενώσεις $\text{CH}_3\text{-CH=CH}_2$ και $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-CH=CH}_2$ είναι ισομερείς.

Λ, έχουν διαφορετικό Μ.Τ οπότε δεν εμφανίζουν ισομέρεια.

4. Οι χημικές ενώσεις $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-CH}_2\text{-OH}$ και $\text{CH}_3\text{-O-CH}_2\text{-CH}_3$ παρουσιάζουν συντακτική ισομέρεια ομόλογης σειράς.

Σ, έχουν τον ίδιο Μ.Τ και ανήκουν σε διαφορετικές ομόλογες σειρές

5. Οι ενώσεις $\text{CH}_3\text{-C}\equiv\text{CH}$ και $\text{CH}_2\text{=C=CH}_2$ παρουσιάζουν συντακτική ισομέρεια ομόλογης σειράς.

Σ, έχουν τον ίδιο Μ.Τ και ανήκουν σε διαφορετικές ομόλογες σειρές